

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **S. M.**, bytem B. 134, D., zast. JUDr. Františkem Drlíkem, advokátem se sídlem v Šumperku, nám. Míru 9, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze, Na Poříčním právu 1, o přezkoumání rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne **2. 6. 2011, č. j. KUOK 60750/2011, ve věci dávky sociální péče,**

t a k t o :

I. Žaloba **se z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci JUDr. Františku Drlíkovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **4.230 Kč**, která mu bude vyplacena k jeho rukám do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Ostravě.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 2. 6. 2011, č. j. KUOK 60750/2011, sp. zn. KÚOK/47373/2011/OSV-SP/7204, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce

a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh ze dne 8. 4. 2011, č. j. soc/4775/552/2003/Dv, jímž nebyla žalobci přiznána opakovaná peněžitá dávka sociální péče a byla mu přiznána jednorázová dávka sociální péče v mimořádných případech formou peněžitého příspěvku ve výši 2.320 Kč na období od 1. prosince 2003 do 31. prosince 2003.

V žalobě namítal žalobce, že nebylo vůbec zahájeno správní řízení, s žalobcem nikdo nejednal, pouze bylo Krajským soudem v Ostravě zrušeno rozhodnutí. Žalobce se domáhal aplikace § 1 – § 5 a § 8 zákona č. 198/1993 Sb. Napadené rozhodnutí je v rozporu s § 3 správního řádu, nebyl zjištěn řádně skutkový stav. Po zrušení původního rozhodnutí rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2010, č. j. 38Cad 2/2004-272, nebylo zahájeno správní řízení a argumentace správních orgánů, která byla použita v předcházejícím řízení, byla použita opětovně. Žalovaný překročil meze správního uvážení, neboť jeho závěry nejsou řádně odůvodněny, tvrzení a argumentace žalobce byly opomenuty anebo nepřipustně zjednodušeny a žalovaný se jimi adekvátně nezabývá. Došlo tak k porušení § 50 odst. 4 s. ř. K tomu žalobce navrhl důkaz listinami, přiloženými k žalobě. Žalovaný porušil § 68 s. ř., své rozhodnutí řádně neodůvodnil a neuvedl, které důkazy provedl, aby zjistil spolehlivě skutkový stav věci. Tím byla porušena práva žalobce podle čl. 3 odst. 3, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stejně tak byla porušena ustanovení § 2 odst. 1, § 3, § 4 odst. 1 - 4, § 37 odst. 1, § 46 odst. 1 – 3, § 47 odst. 1 – 3 s. ř. Proto žalobce hodnotí napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné. Od listopadu 2003 a ještě i předtím žalobce uplatňuje hmotněprávní nároky podle § 8 zákona č. 198/1993 Sb. Argumentace správních orgánů je nevěrohodná a nepodložená. Žalobci rovněž nebyla dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí podle § 36 odst. 3 s. ř., správní orgán k tomu nestanovil přiměřenou lhůtu. K tomu navrhl důkaz přiloženými listinami, v nichž to podstatné žalobce označil červeně. Z uvedených důvodů navrhl žalobce zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný (v době vydání napadeného rozhodnutí Krajský úřad Olomouckého kraje) ve svém vyjádření uvedl, že na základě shora citovaného rozsudku Krajského soudu v Ostravě rozhodl o žádosti nikoli o jednu, ale o dvě dávky. Žalovaný také odůvodnil, že žalobce nelze považovat za sociálně potřebného, protože výplata invalidního důchodu mu byla zastavena poté, co se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu a na možnost zastavení výplaty byl upozorněn. Žalobce byl od prosince 2003 bez příjmů a jednorázová dávka 2.320 Kč byla předána 16. 12. 2003 k výplatě žalobci. Žalovaný se při přezkumu rozhodnutí na základě odvolání ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně. Ten rozhodl v mezích zákona, žalobce sociálně potřebný nebyl, neprokázal snahu zvýšit si příjem vlastním přičiněním, nezúčastnil se zdravotní prohlídky a způsobil si zastavení výplaty invalidního důchodu. Jednorázová dávka byla poskytnuta v nezbytném rozsahu, tj. ve výši potřebné k zajištění výživy a ostatních potřeb občana. K žalobě se žalovaný vyjádřil v rámci čitelnosti žaloby tak, že tvrzení žalobce jsou účelová a že jednotlivá řízení byla zahájena žádostmi žalobce. Skutečnosti, se kterými by měl být žalobce seznámen, nebyly dány, žádné nové nebyly. Napadená rozhodnutí obsahují i citace právních předpisů i úvahy správních orgánů. Žalovaný zcela odmítl tvrzení žalobce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, jeho nevěrohodnosti a nepodloženosti.

V replice žalobce dále uvedl, že argumentaci žalovaného v původním řízení Krajský soud v Ostravě neakceptoval a rozhodnutí zrušil. Žalovaný je povinen posoudit podání podle obsahu a vyhovět žalobci. Správní orgány žalobce dostatečně nepoučily a podvedly ho. Od odebrání důchodu v roce 1993 soud zadržuje veškerou dokumentaci ČSSZ a ta nemůže činit úkony ve věci. Podle žalobce musí žalovaný prokázat, z čeho žalobce žije, kde má příjmy, proč nepracuje a nedělá své povolání strojvedoucího, kde má příjem a vydělává na starobní důchod. V příloze navrhl žalobce jako důkazy správní a soudní rozhodnutí, jejichž část byla již obsahem správního spisu.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 2. 6. 2011.

Ze správního spisu krajský soud ve vztahu k žalobním námitkám zjistil, že podáním ze dne 18. 11. 2003, doručeným správnímu orgánu 20. 11. 2003, žalobce požádal o poskytnutí opakované sociální dávky, případně o jednorázovou dávku – životní minimum pro osobu žalobce, navýšenou o nutnou spotřebu a nutné výdaje ve výši 2.800 Kč. Žalobce požádal i o předběžné opatření tak, aby sociální dávka mu byla poskytnuta nejpozději k 2. dni v měsíci a první dávka do 2. 12. 2003 a aby mu správní orgán ustanovil advokátku Mgr. Pavlu Frodlovou. K tomu doložil správní a soudní rozhodnutí a doklady o inkasu za listopad 2003.

Podle rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále i „ČSSZ“) ze dne 27. 10. 2003 byla žalobci od 2. 12. 2003 zastavena výplata částečného invalidního důchodu. Podle odůvodnění tohoto rozhodnutí se žalobce nepodrobil vyšetření zdravotního stavu, přestože byl na možnost zastavení výplaty důvodu upozorněn.

Rozhodnutím ze dne 26. 11. 2003 byl žalobce vyzván k doplnění čestného prohlášení o majetku, příjmech a dále měl žalobce sdělit důvod, proč se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu u OSSZ Šumperk. K tomu žalobce sdělil, že toto si vymyslel MÚ v Zábřehu, že v napadeném, zmatečném a nepřezkoumatelném rozhodnutí toto vůbec není uvedeno, účastníkem řízení je ČSSZ Praha a nikoli OSSZ v Šumperku. Žalobce doložil potvrzení Úřadu práce v Šumperku ze dne 24. 11. 2003 o vedení jeho osoby v evidenci Úřadu práce od 13. 4. 1993 a o tom, že mu nebylo přiznáno hmotné zabezpečení pro nesplnění podmínky celkové doby předchozího zaměstnání v délce alespoň 12 měsíců v posledních třech letech před podáním žádosti o zprostředkování zaměstnání. Dále žalobce doplnil k žádosti, že proti rozhodnutí ČSSZ o zastavení výplaty částečného invalidního důchodu podal žalobu, ať se správní orgán obrátí na soud. V příloze žalobce doložil požadovaná prohlášení a znovu požádal o ustanovení advokátky a nařízení předběžného opatření. V čestném prohlášení žalobce uvedl, že si hospodář sám, bydlí v rodinném domě 3 + 1 s manželkou, mají společný majetek, k domě náleží parcela 800 m², v domě bydlí 4 osoby. Manželka je uchazeč o zaměstnání.

Dne 3. 12. 2003 žalobce do protokolu uvedl, že poslední příjem (kapesné) 4.700 Kč obdržel 2. 11. 2003, to byla částka jeho životního minima. Ve věci nákladů

na domácnost uvedl, že hospodaří zcela sám a od 2. 12. 2003 nemá žádné prostředky.

Podle potvrzení Okresního soudu v Šumperku ze dne 9. 1. 2003 téhož dne došla soudu žaloba o výživné manželky žalobce.

Podle rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 12. 2003 byla žalobci přiznána jednorázová dávka sociální péče v mimořádných případech formou peněžitého příspěvku ve výši 2.230 Kč na období od 1. 12. 2003 do 31. 12. 2003. Důvodem byla skutečnost, že byla žalobci zastavena výplata částečného invalidního důchodu, a to pro nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu, přičemž na zastavení výplaty byl žalobce upozorněn.

V odvolání proti citovanému rozhodnutí žalobce uvedl, že je zmatečné a nepřezkoumatelné, a obsah je vymyšlený správním orgánem od A do Z. Správnímu orgánu nepřísluší posuzovat vinu či nevinu a opisovat rozhodnutí, které je napadeno žalobou, správní orgán je oprávněn posuzovat pouze sociální potřebnost. Správní orgán neuvedl, „kde má žalobce jako částečný invalidní důchod 2/3 výdělku nebo výdělek jako samostatně výdělečně činná osoba a kde je rozhodnuto o přiznání částečného invalidního důchodu. Správní orgán lže, jak když tiskne.“ Žalobce brojil proti tomu, že mu nebyla správním orgánem I. stupně ustanovena advokátka, nebylo nařízeno předběžné opatření, žalobce neobdržel do 15. 12. 2003 žádné prostředky a 15 dnů byl bez peněz. Za těžkou újmu na zdraví žalobce požádal uhradit v penězích náhradu. Žalobce trval na tom, že má právo na životní minimum, které činí 4.100 Kč na měsíc, povýšené o nutné výdaje na energii – inkaso, v žalobcově případě 3.000 Kč na měsíc, tj. celkem 7.100 Kč na měsíc od 1. 12. 2003. Žalobce opakovaně požádal o ustanovení advokátky a o opakovanou sociální dávku ve výši 7.100 Kč měsíčně. K tomu žalobce doložil usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2003, č. j. 1 Ads 3/2003-101, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. 6. 1999, č. j. 2 Cao 58/99-65. Tím bylo zamítnuto odvolání proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 8. 1997, č. j. 18 Ca 131/1993, o potvrzení rozhodnutí ČSSZ o odnětí invalidního důchodu žalobci.

Podle záznamu ze dne 8. 12. 2003 žalobce odmítl sdělit, proč se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu před posudkovými orgány a požádal opět o ustanovení advokátky. Podle záznamu se žalobce delší dobu léčí na psychiatrii a v minulých letech byl opakovaně hospitalizován v Psychiatrické léčebně Šternberk. V záznamu jsou dále popsány rodinné příjmové a osobní poměry. V záznamu je dále uvedeno, že k zastavení výplaty invalidního důchodu došlo zaviněním žalobce, bude mu poskytnuta jednorázová dávka na prosinec (na výživu) a náklady na domácnost nebudou zohledněny, protože se na nich podílí jednou třetinou manželka a dcera je v pracovním procesu.

Podle dopisu původního žalovaného ze dne 5. 1. 2004 byl žalobce upozorněn na možnost seznámit se s podklady rozhodnutí.

Podle dopisu žalobce ze dne 7. 1. 2004 je žalobce ve stavu hmotné nouze od 2. 12. 2003, bez životního minima a bez finančních prostředků. Opakovaně žalobce požádal o ustanovení advokátky a namítl porušení jeho základních práv. Žalobce

namítl nicotnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a to, že požádal o opakovanou sociální dávku životního minima a nutných výdajů od 2. 12. 2003 a navrhl předběžné opatření. Jako uchazeč o zaměstnání má žalobce právo na životní minimum navýšené o nutné výdaje ve výši 7.100 Kč od 2. 12. 2003 měsíčně. Žalobce přiložil usnesení Nejvyššího soudu o zamítnutí dovolání proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ve věci nepřiznání osvobození od soudních poplatků, v němž je poukázáno na to, že v řízení před Krajským soudem v Ostravě mu bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků a ustanoven advokát.

Rozhodnutím původního žalovaného ze dne 20. 1. 2004 bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu ze dne 11. 12. 2003 potvrzeno s odkazem na § 1 odst. 1, § 4 odst. 1 a § 8a odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb. a dále § 94 a § 101 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb. Toto rozhodnutí se vypořádalo i s návrhy žalobce na nařízení předběžného opatření a ustanovení zástupce.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2010, č. j. 38Cad 2/2004-272, bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2004 zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Důvodem rozhodnutí byla skutečnost, že žalobce ve své žádosti uplatnil dva návrhy, ale rozhodnuto bylo pouze o jednom z nich.

Rozhodnutím ze dne 8. 4. 2011 Městský úřad v Zábřehu nepřiznal žalobci opakovanou peněžitou dávku sociální péče a přiznal mu jednorázovou dávku sociální péče v mimořádných případech formou peněžitého příspěvku ve výši 2.320 Kč na období od 1. 12. 2003 do 31. 12. 2003. Podle odůvodnění rozhodnutí nelze žalobce považovat za sociálně potřebného, protože si může příjem zvýšit vlastním přičiněním, zejména vlastní prací, nejsou u něj dány důvody ohledně věku, zdravotního stavu nebo jiné vážné důvody a výplata částečného invalidního důchodu mu byla zastavena, protože se nepodrobil lékařskému vyšetření.

Rozhodnutím původního žalovaného ze dne 2. 6. 2011 bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu ze dne 8. 4. 2011 potvrzeno. Podle odůvodnění se žalovaný ztotožnil se závěrem správního orgánu I. stupně, že žalobce nesplňoval v době podání žádosti (tj. v prosinci 2003) podmínky nároku na opakovanou dávku sociální péče z důvodu sociální potřebnosti podle § 1 odst. 1 a § 4 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti. Při posuzování se totiž přihlíží podle citovaných ustanovení k tomu, zda občan uplatnil nárok na dávky nemocenského a důchodového pojištění nebo dávky státní sociální podpory, s výjimkou dávek poskytovaných jednorázově. Pokud se žalobce nezúčastnil lékařské prohlídky u posudkového lékaře a byl mu proto zastavena výplata částečného invalidního důchodu, rozhodl správní orgán I. stupně v souladu se zákonem a správně jak o opakující se dávce, kterou nepřiznal, tak o dávce jednorázové, kterou přiznal. Námitku nezahájení správního řízení žalovaný odmítl s tím, že řízení bylo zahájeno žádostí žalobce a zahájení řízení z úřední moci by bylo duplicitní. Po zrušení správního rozhodnutí soudem nenastaly nové skutečnosti, se kterými by měl být žalobce seznámen, proto nedošlo ke zkrácení jeho práv. Správní orgány se řídily závazným právním názorem, vysloveným soudem, proto nebyla shledána důvodnost námitek žalobce ani nezákonnost napadeného rozhodnutí. K námitce duplicitního přiznání stejné dávky osm let zpětně, žalovaný uvedl, že nešlo o duplicitní přiznání, protože předchozí rozhodnutí bylo zrušeno soudem a věc se vrací do stavu

správního řízení před vydáním zrušeného rozhodnutí dle právního stavu v té době. Správní orgán I. stupně dodržel závazný názor soudu i žalovaného.

Podle rozhodnutí původního žalovaného ze dne 27. 6. 2011 byla zamítnuta žádost žalobce o obnovu řízení. K obnově nebyl shledán žádný důvod.

Podle dopisu současného žalovaného ze dne 13. 9. 2011 přezkoumal obě rozhodnutí ve věci obnovy řízení ministr práce a sociálních věcí a neshledal pochybení.

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Předně soud konstatuje, že neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť obsahuje dostatečné a jasné úvahy, jak k rozhodnutí správní orgán dospěl.

Podle § 1 zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, *správním orgánem prvního stupně ve věcech pomoci v hmotné nouzi je od 1. 1. 2012 Úřad práce se sídlem v Praze*. Podle čl. I bodu 15 zákona č. 366/2011 Sb., měnícího § 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi č. 111/2006 Sb., došlo ke dni 1. 1. 2012 ze zákona k procesnímu nástupnictví na straně žalovaného z krajských úřadů na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění účinném ke dni 31. 12. 2003, *občan se považuje za sociálně potřebného, jestliže jeho příjem nedosahuje částek životního minima stanovených zvláštním zákonem (dále jen "částky životního minima") a nemůže si tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním, zejména vlastní prací*.

Podle § 4 odst. 1 zákona č. 482/1991 Sb. *občan, který se považuje za sociálně potřebného podle tohoto zákona, se poskytují jednorázové nebo měsíčně se opakující peněžité nebo věcné dávky k zabezpečení výživy a ostatních základních osobních potřeb a k zajištění nezbytných nákladů na domácnost, popřípadě zvýšených nákladů podle § 2 nebo § 3 odst. 1. Přitom se přihlíží k tomu, zda občan pro zabezpečení svých životních potřeb (životních potřeb nezaopatřených dětí) uplatnil nárok na dávky nemocenského pojištění (péče) nebo důchodového pojištění nebo na dávky státní sociální podpory, s výjimkou takových dávek poskytovaných jednorázově, popřípadě na výživné a příspěvek na výživu podle zákona o rodině*.

Podle § 8a zákona č. 482/1991 Sb. *občan, který nesplňuje podmínky pro poskytování dávek sociální péče podle tohoto zákona a jemuž hrozí vážná újma na zdraví, může být poskytnuta v nezbytném rozsahu pomoc, a to formou věcné nebo peněžité dávky, popřípadě služby sociální péče*.

Podle § 126 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2003, *pokud tento zákon nebo zákony národních rad o působnosti orgánů republik v sociálním zabezpečení nestanoví ve věcech sociální péče odchylky od obecných předpisů o správním řízení, platí tyto předpisy*.

K námitce žalobce, že nebylo zahájeno správní řízení soud konstatuje, že tato námitka není důvodná. Správní řízení bylo zahájeno žádostí žalobce ze dne 18. 11. 2003, doručenou správnímu orgánu I. stupně dne 20. 11. 2003. Tímto návrhem žalobce požádal o poskytnutí opakované sociální dávky, případně o jednorázovou dávku – životní minimum pro osobu žalobce, navýšenou o nutnou spotřebu a nutné výdaje ve výši 2.800 Kč. O obou dávkách bylo definitivně rozhodnuto až rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 2. 6. 2011. Předchozí rozhodnutí původního žalovaného bylo zrušeno soudem, tím se celé správní řízení, jak již bylo uvedeno v napadeném správním rozhodnutí, dostalo do fáze před vydáním rozhodnutí, kdy bylo třeba podle závazného právního názoru soudu výrokem rozhodnout o obou žádostech žalobce, tj. o jednorázovou dávku i o opakovanou dávku. Což správní orgány učinily, závazný právní názor uposlechly a rozhodly o žádosti jedním rozhodnutím se dvěma výroky.

Druhou žalobní námitkou se žalobce domáhal aplikace § 1 – § 5 a § 8 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, jímž Parlament, *vědom si povinnosti svobodně zvoleného parlamentu vyrovnat se s komunistickým režimem, konstatoval, že Komunistická strana Československa, její vedení i členové jsou odpovědní za způsob vlády v naší zemi v letech 1948 - 1989, a to zejména za programové ničení tradičních hodnot evropské civilizace, za vědomé porušování lidských práv a svobod, za morální a hospodářský úpadek provázený justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů, nahrazením fungujícího tržního hospodářství direktivním řízením, destrukcí tradičních principů vlastnického práva, zneužíváním výchovy, vzdělávání, vědy a kultury k politickým a ideologickým účelům, bezohledným ničením přírody* a prohlásil, že ve své další činnosti bude vycházet z tohoto zákona. Sociální oblasti se dotýká z citovaného zákona pouze § 8, podle kterého vláda je zmocněna, aby nařízením napravila některé křivdy spáchané na odpůrcích komunistického režimu a na osobách, které byly postiženy jeho perzekucemi, v oblasti sociální, zdravotní a finanční (odst. 1) a Ministerstvo práce a sociálních věcí zvýší vyhláškou příplatek k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, a to stejným způsobem a ve stejných termínech, jako se zvyšuje procentní výměra důchodů podle zákona upravujícího důchodové pojištění (odst. 2). V napadeném rozhodnutí původní žalovaný vzal na vědomí žádost žalobce o uplatnění tohoto zákona a uvedl, že nejde o skutečnost rozhodnou pro posouzení nároku na dávky sociální péče, resp. v rámci požadovaných dávek nemůže poskytnout žalobci kompenzaci podle tohoto zákona nebo jeho prováděcích předpisů. Tento závěr zdejší soud potvrzuje a žalobce lze toliko odkázat na znění zákona č. 622/2004 Sb. o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální. Pokud by žalobce podle znění zákona mohl splňovat podmínky příplatku k důchodu, je na něm, aby podal žádost o příplatek, pokud již o takovéto jeho žádosti nebylo rozhodnuto. Podle § 4 odst. 1 citovaného zákona *o nároku na výplatu příplatku a o jeho výši rozhoduje na základě písemné žádosti orgán sociálního zabezpečení příslušný k výplatě důchodu*. Podle § 4 odst. 4 téhož zákona *orgány sociálního zabezpečení příslušné k výplatě důchodu poskytují osobám uvedeným v § 1 potřebnou pomoc při uplatňování jejich nároků*. Z uvedených důvodů a vzhledem k tomu, že aplikace zákona č. 198/1993 Sb. nebyla v souzené věci při projednávání žádosti o dávky sociální péče možná, soud shledal tuto námitku jako nedůvodnou.

Pro doplnění k této námitce soud konstatuje, že podle § 19 odst. 4 věta první před středníkem zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, *podání se činí u orgánu věcně a místně příslušného*. Podle § 20 téhož zákona *není-li správní orgán příslušný k rozhodnutí, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému správnímu orgánu a uvědomit o tom účastníka řízení. Je-li nebezpečí z prodlení, učiní správní orgán nezbytné úkony, zejména k odvrácení hrozící škody*.

Podle § 37 odst. 6 věta první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, *podání se činí u správního orgánu, který je věcně a místně příslušný*. Podle § 12 téhož zákona *dojde-li podání (§ 37) správnímu orgánu, který není věcně nebo místně příslušný, bezodkladně je usnesením postoupí příslušnému správnímu orgánu a současně o tom uvědomí toho, kdo podání učinil (dále jen "podatel")*. Má-li správní orgán, jemuž bylo podání postoupeno, za to, že není věcně nebo místně příslušný, může je usnesením postoupit dalšímu správnímu orgánu nebo vrátit jen se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu. *Usnesení vydaná podle tohoto ustanovení se pouze poznamenají do spisu*.

Žádost žalobce, kterou „uplatňoval hmotněprávní nároky podle zákona č. 198/1993 Sb., jmenovitě podle § 8 tohoto zákona“, podle obsahu doloženého správního spisu, se objevila teprve v podáních po vydání napadeného rozhodnutí, takže nemohou být součástí přezkumu napadeného rozhodnutí. Poprvé tuto žádost žalobce uplatnil v podání původnímu žalovanému ze dne 6. 6. 2011 ve svém návrhu na obnovu řízení, dále ji opakoval v podání původnímu žalovanému ze dne 17. 6. 2011 (došlo 21. 6. 2011), ve kterém reagoval na výzvu k doplnění žádosti o obnovu řízení a naposled v podání původnímu žalovanému ze dne 1. 7. 2011 (doručeno 7. 7. 2011) – kopie zákona byla i přílohou podání. Z rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení se podává, že původní žalovaný si byl této žádosti vědom. Ze správního spisu předloženého soudu nevyplyvá, že by došlo k postoupení žádosti příslušnému orgánu. Toto soud pouze poznamenává na okraj souzené věci a ponechává na dalším postupu účastníků řízení bez vlivu na souzenou věc.

Podle třetí žalobní námitky napadené rozhodnutí je v rozporu s § 3 správního řádu, nebyl zjištěn řádně skutkový stav. Žalobce tuto námitku blíže nespecifikuje. Kdo je osobou sociálně potřebnou definuje § 1 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti *[občan se považuje za sociálně potřebného, jestliže jeho příjem nedosahuje částek životního minima stanovených zvláštním zákonem (dále jen "částky životního minima") a nemůže si tento příjem zvýšit vzhledem ke svému věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů vlastním přičiněním, zejména vlastní prací]*. Při poskytování dávek sociálně potřebnému občanovi se podle § 4 odst. 1 téhož zákona *přihlíží k tomu, zda občan pro zabezpečení svých životních potřeb (životních potřeb nezaopatřených dětí) uplatnil nárok na dávky nemocenského pojištění (péče) nebo důchodového pojištění nebo na dávky státní sociální podpory, s výjimkou takových dávek poskytovaných jednorázově, popřípadě na výživné a příspěvek na výživu podle zákona o rodině*.

Správní orgány zjišťovaly příjmy a výdaje žalobce a dospěly k závěru, že žalobce nesplňuje podmínku sociální potřebnosti, protože si může příjem zvýšit vlastním přičiněním, zejména vlastní prací, nejsou u něj dány důvody ohledně věku,

zdravotního stavu nebo jiné vážné důvody a nezúčastnil se vyšetření zdravotního stavu, přičemž mu v tom nebránily žádné překážky. Pokud byl žalobce příjemcem částečného invalidního důchodu a byl částečně invalidní, byla jeho pracovní schopnost snížena o 33 – 65 %. To znamená, že u žalobce byla zachována pracovní schopnost v rozsahu 35 – 67 %. Ani z této skutečnosti nevyplývá, že by žalobce nebyl schopen si vlastním přičiněním zvýšit příjem. Podstatná je úvaha o tom, že se žalobce nedostavil k vyšetření svého zdravotního stavu a toto neodůvodnil.

Správnímu orgánu povinnost užít správní uvážení ukládal § 4 odst. 1 zákona o sociální potřebnosti (*občan se považuje za sociálně potřebného, jestliže... Přitom se přihlíží k tomu, zda ...*) a § 8a téhož zákona (*občan, který nesplňuje podmínky ... může být poskytnuta v nezbytném rozsahu pomoc...*). Podle § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s. *pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil*. V souzené věci soud zjistil, že správní orgány nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení ani jej nezneužily. Jinými slovy, správní uvážení soud nepřezkoumává, pokud nezjistí vybočení z jeho mezí či jeho zneužití, libovůli. Správní orgány svůj postup řádně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnily, své úvahy popsaly a soud shledal, že jsou i v souladu se zásadami správního řízení a že přijaté závěry jsou přiměřené. Mezemi správního uvážení jsou především právní řád samotný, pravomoc a působnost správních orgánů, principy správního řízení, veřejný zájem, účel a cíl správního řízení (srov. Soňa Skulová: *Správní uvážení. Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Masarykova univerzita Brno, 2004). Správní orgány aplikovaly na věc právní normy, které vybraly správně, dostatečně zjištěný skutkový stav podřadily pod vybraná ustanovení a správní uvážení taktéž použily v souladu se zákonem, včetně zásad správního řízení i obecně uznávaných právních zásad, včetně ústavních a těch, které vyplývají z právní teorie i evropského a mezinárodního práva.

Z uvedených důvodů nedošlo ani k porušení § 50 odst. 4 správního řádu, podle kterého *pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci*. Proto ani tato žalobní námitka není důvodná. Správní orgány vzaly v potaz (s výjimkou části řízení o návrhu na obnovu řízení, které není součástí tohoto soudního přezkumu) všechna tvrzení žalobce a všechny jím doložené listiny a v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu posoudily všechny okolnosti řešené věci (podle § 2 odst. 4 nového správního řádu *správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*).

Jako lichou shledal soud i námitku nedostatečného odůvodnění a porušení § 68 správního řádu, podle jeho odstavce 3 *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí*. Podle § 68 odst. 4 správního řádu *odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví*. Jak již bylo uvedeno výše, z napadených rozhodnutí je zjevné, že žalobce

nebyl uznán sociálně potřebným proto, že si mohl zvýšit příjem svým přičiněním, zejména prací a nebyly u něj shledány důvody, proč by tomu tak nemohlo být. Nadto druhým důvodem byla skutečnost, že se nezúčastnil lékařské prohlídky u orgánů sociálního zabezpečení (Okresní správy sociálního zabezpečení) a proto mu po předchozím upozornění byla výplata částečného invalidního důchodu zastavena. Žalobce po celou dobu správního ani soudního řízení neuvedl vůbec žádný důvod, proč se k lékařské prohlídce nedostavil, případně že by se dostavil později, neuvedl k této otázce vůbec nic a ta zůstala po celé správní a soudní řízení zcela bez odezvy, a nezodpovězena. Z žádných okolností, listin, spisu ani tvrzení žalobce se nepodával ani náznak důvodu, proč by tak žalobce nemohl učinit. Správní orgán toto zjišťoval a žalobce byl povinen veškeré podklady k žádosti doložit. Podle § 106 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb. *byl-li oprávněný nebo jiný příjemce vyzván orgánem sociálního zabezpečení, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku nebo službu sociální péče, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán sociálního zabezpečení delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky, popřípadě poskytování služby sociální péče, zastavena, jestliže oprávněný nebo jiný příjemce byl ve výzvě na tento následek upozorněn.* Žalobce byl vyzván k tomu, aby doložil svou žádost prohlášením o majetku a příjmech a aby sdělil, proč se nepodrobil lékařské prohlídce. Žalobce sám správnímu orgánu k žádosti od dávky doložil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, jímž byla zastavena výplata částečného invalidního důchodu, protože se nedrobil lékařské prohlídce. Jak již soud konstatoval, žalobce na výzvu správní orgánu, proč se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu vůbec nereagoval. Tuto skutečnost nemůže přičítat k tíži správnímu orgánu, ten veškeré své povinnosti podle zákona o sociální potřebnosti, o sociálním zabezpečení i podle správního řádu splnil.

Z výše uvedených konkrétních důvodů soud dospěl i k odmítnutí námitky o porušení zásady zákonnosti (§ 2 odst. 1 správního řádu), i o porušení základních práv a svobod žalobce (viz shora jím citovaná ustanovení). Žalobci v řízení nebyla způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod (čl. 3 odst. 3 LZPS). Soud konstatuje, že v souzené věci nebyla žalobci upřena právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení (čl. 37 odst. 2 LZPS). Žalobci byl v soudním řízení ustanoven zástupce, ve správním řízení správní orgány tuto povinnost neměly a samy poskytly žalobci dostatečná poučení. Nebylo porušeno ani právo žalobce na to, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Soudní jednání ve věci bylo nařízeno na den 31. 7. 2012 a věc zde byla veřejně projednána v přítomnosti ustanoveného advokáta žalobce. Podle sdělení ustanoveného advokáta při uvedeném soudním jednání byl žalobce o nařízeném jednání informován. To potvrzuje i dopis žalobce ze dne 26. 7. 2012, který došel soudu 27. 7. 2012. V něm žalobce požadoval odročení jednání, protože neobdržel předvolání k jednání a měl být předvolán osobně. Žalobce k tomuto svému tvrzení doložil čtyři předvolání Městského soudu v Praze, z nichž u tří je uvedeno, že je žalobce zastoupen a předvolání bylo doručeno přímo jemu. K tomu bylo přiloženo i předvolání v souzené věci, podle kterého byl předvolán pouze zástupce s tím, že toto předvolání platí i pro žalobce. Žalobce neuvedl ve své žádosti o odročení žádný jiný důvod, proč o odročení žádá. Podle § 50 s. ř. s. *z důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.* V souzené věci nebylo odročení

navrženo shodně účastníky řízení a nebyl zde žádný důležitý důvod pro odročení. Soud neshledal jako důležitý důvod to, že žalobce požadoval zaslání předvolání přímo jemu, přestože mu bylo nesporně doručeno jeho zástupcem. Podle § 22 odst. 1 věta druhá zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, *ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému*. Proto se předvolání vždy doručuje přímo zástupci a jeho povinností je informovat zastoupeného o předvolání. Pro úplnost soud dodává, že podle § 49 odst. 2 věta první správního řádu *ústní jednání je neveřejné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že jednání nebo jeho část jsou veřejné*.

K námitce žalobce, že mu nebyla dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu a že správní orgán k tomu nestanovil přiměřenou lhůtu, soud konstatuje, že tuto námitku neshledal důvodnou. Napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu I. stupně tvoří jeden celek. Před ukončením řízení vydáním napadeného rozhodnutí byl žalobce dopisem ze dne 5. 1. 2004 obeznámen s tím, že dne 23. 12. 2003 bylo původnímu žalovanému doručeno rozhodnutí Městského úřadu Zábřeh o zamítnutí dávky sociální péče a že žalobce má možnost (nikoliv) povinnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit k jeho podkladům, popřípadě navrhnout jeho doplnění s uvedením termínu, místa, jména a telefonického kontaktu pověřené pracovnice. Závěrem původní žalovaný žalobci sdělil, že pokud do 19. 1. 2004 nevyužije možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí, bude ve věci rozhodnuto na základě doložené spisové dokumentace správního orgánu I. stupně. Oznámení původního žalovaného převzal žalobce do vlastních rukou dne 7. 1. 2004. Na dopis žalovaného žalobce reagoval svým dopisem ze dne 7. 1. 2004, citovaným výše. Proto je zcela vyvrácena námitka žalobce, že došlo k porušení § 36 odst. 3 správního řádu.

Žalobcem k žalobě a v průběhu soudního řízení přiložená soudní a správní rozhodnutí byla součástí dokazování a byla zahrnuta do posouzení věci výše, případně neměla vztah k souzené věci a proto se jimi soud více nezabýval.

Soud konstatuje, že v souzené věci nedošlo ani k porušení § 4 správního řádu, žalobce měl možnost se k věci vždy před rozhodnutím vyjádřit a seznámit se s novými podklady rozhodnutí, správní orgány mu vycházely vstříc, neupřely mu žádná práva, poskytly mu dostatečná a řádná poučení, umožnily žalobci hájit jeho zájmy. Podání žalobce posoudily správní orgány v souladu s jeho obsahem (s výjimkou uplatnění nároků podle zákona č. 198/1993 Sb. jak bylo konstatováno výše a není předmětem tohoto řízení). Jak bylo uvedeno výše, nebyla porušena ustanovení o zahájení řízení (§ 46 odst. 1 – 3 ani § 47 odst. 1 – 3 a ani § 37 odst. 1 správního řádu).

Žádnému z účastníků soud náhradu nákladů nepřiznal, protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 2 s. ř. s.).

Ustanovenému zástupci soud přiznal na nákladech právního zastoupení podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odměnu za zastupování, spočívající v odměně za tři úkony právní služby podle § 9 odst. 2 (u dávky v hmotné nouzi se jedná o nárok fyzické osoby v oblasti sociálního zabezpečení) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších

předpisů, v částce 3 x 500 Kč a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 3 x 300 Kč, tj. celkem 2.400 Kč. Náhrada za ztrátu času činí 400 Kč. Náhrada za cestovní výdaje vychází z ujetých 124 km při průměrné spotřebě 6,2 l/100 km dle normy 1999/100/ES (viz TP) a ceně motorové nafty dle vyhlášky č. 429/2011 Sb. 34,70 l, sazba za km činí 5,85 Kč ($6,2 \times 34,70 = 215,14 / 100 = 2,15 + 3,70$) a celková náhrada za cestovné 725,40 Kč ($124 \times 5,85$). Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. náleží k nároku ustanoveného advokáta vůči státu daň z přidané hodnoty, tzn. 20 % z částky 3.525 Kč, tj. 705 Kč, celkem 4.230 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 31. 7. 2012

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně